

désem, egy ismeretlen iránt olly zavarba hozta. — Emlékezzél a' rákövetkezett zene-órára; 's én ugy hiszem, te érteni fogsz most már engemet! — A' gyermek' szerelmét én akkor szívemhez iparkodám fűzni, hogy méltatlan tárgygyal ne találkozzék az, kora lobbanásiban. Híven őrizém azt mindeddig keblemben, hogy Gusztáv, kit jövődő birtokosaul nézék ki, tisztán 's széplőtlenül nyerje-el azt. — Vedd vissza most tőlem, hogy vele őt, kit fiamma fogadék, boldogítsd. Légy leányom!

Zoltána' szemeiről egy nyommasztó homály esék-le, 's édeni fény folyá körül az ujjá szülöttet. „Atyám!” hangzék a' mondhatlan érzelmektől sajgott kebelből, — 's az egymást váltogató indulat-özönben elfűla ismét a' rebegő nyelv' gyenge szózata. De a' színöket visszanyert bíbor ajkak az ezredes' jobbára tapadának, 's a' könyük, mellyekkel ázék — apai kézzé szentelék-föl azt!

„Denique a' psychologia nem csal! kiálta fel örömeiben a' tudós gróf, ki szinte tanúja volt e' jelenetnek, — minden ugy történt, barátom, mint kiszámítottuk. — Éljen a' philosophia! — Evvel tanuló szobájába vonult.

„Hát mind ez csak játék volt —“ kérdi a' férfiak' titkába nem avatott grófnő. „Megmutató — vága szavába komolyan az ezredes — milly káros fiatal gyermek-szívekben idő előtt érzelmeket ébresztetni, mellyek később úgysem maradnak-ki, csak hogy az érettebb korban üdvvel járók, veszedelem helyett — különben illy rokkant katonát mint én, nem hiszem hogy nagysád is örömet fogadua vejének. Ők egymáshoz illőbbek, — 's kölesönös szerelem fűzi össze szíveiket — mint a' színlétt párbaj utáni jelenet, ezt eléggé bizonyítja. Azért — legyenek boldogok! —“

* * *

Végül, ugy hiszem, szükségtelen is

említenem hogy Zoltána most sokkal hamarabb felgyógyult, mint első betegségéből, csak azért is: mert az ezredes, egészségének tökéletes helyreállítását tűzé ki időhatáruul, — mellyben üdvös leczkeül elkínzott szívét, Gusztávnak oltár előtt esküdt szerelme — boldogítsa.

KIS JÁMBOR.

Falun kívül, a' dombtetőn.

Veres kereszt alatt,

Leánya áll — nincs vele csak

A' néma gondolat.

De mit szíveből ajka hoz.

Az földi gerjelem:

Virág köríti homlokat —

Szívét a' szerelem.

Szegenyke fel, mint vesz előtt —

Szemén nehéz bilincs —

Felnézni csak kételkedve mer:

Mert szent fohásza nincs.

Kis jámbor! hadd vigasztalón

Lelkedre zengenem:

Bizton tekints! imádkozás

A' tiszta szerelem.

Vidor Emil.

Nemzeti tánczunk' ügyében.

Volt kora a' magyar journalistikának, mellyben a' tánczot, mint üres vigalmi tárgyat kárhoztaták; volt lap, melly kevéssé mult, hogy mind magára a' tánczra, mind kedvelőire is tönkre silányító anathemat nem mondott; volt egyén, ki azt eszelőségnek nevezé, 's a' lélek' olly tulajdonának, melly könnyüisége miatt annak fölszínére ül, mint boron a' borvirág.

Ien pácztát törni valaki fölött, míg mást elfoglalva emelnék: annyit azonban okszerűen 's meggyőződése után mondhatok, hogy válaszsuk közölök azt, melly már is legelterjedtebb. Szöllősy a' fővárosban honosítá meg körtánczát, mondom meg-honosítá, mert az, nem mint divatczikk kelendő többé, de a' fővárosiaknak mint-egy vonzalmához nőtt; ezen kívül, Szöllősy több vidékhelyen tanítva szerzeményét, minden honnan méltányló tapsot hozott, kérdem valljon mellyik tehát leg-terjedtebb, Szöllőssy, Farkas, vagy Thur-ry? mellyik lap mutat valljon csak egy betűt is ezen kívül, a' két utóbbi szerző' gyermekének méltánylatairól? sőt egy-szerűen hány cikket mutat föl Szochonyi ur, melly csak emlité is, hogy Szöllősyén kívül más körtáncz is él? elsőre: „egy sem” másodikra „egy párt” lesz a' felelet, 's így az első hurok föl lenne bontva a' választás' csomójából. Más föltéte lenne a' választásnak „a' szerkezeti tökély, plasticus és jellemzetes kifejezés”. Nem mintha izlési fennsőbbiséget igényelnék, de megvalloim Szochonyi ur' ellenében, hogy nékem Szöllősy' körtáncza mind három közül leginkább a' zért tetszik, mert híven tükrözi a' keleti faj' jellemét, a' mellett, hogy eredeti, méltóságos 's kel-lemes. Mennyi egyén, úgy hiszem, any-nyi külön értelemben lesz a' tárgy fölött, vessük azonban fontra a' pártok' tömegeit, hevenyészve merem állítani, hogy itt Szöllősy' körtáncza nyerendi el az elsőséget, melly dicsekedhetik azon részvét-tel is, hogy a' magas aristokrátiába is rég fölívta magát, 's mint már e' lapok-ban egyszer említetett, a' finnyás bécsiek' izlésvilágába is, míg a' két utóbbi, csak jelentéstelen csekély körben ismeretes, no-ha ezek is már két év óta minden felé ta-nítattak. Nem azon kellene versenygenie, kiét fogadjuk el? de az eszme' első léte-sítőjét becsülni akarván, csak övét kel-

lene ölelnünk; annál inkább, minthogy versenytársai közt legtökélyesebb.

Szochonyi ur csak elméletileg mondá, hogy a' körtáncz' egyikének elterjeszté-séről gondoskodnunk kellene, azonban a' Regelő' Tárczája' 1117. lapján előállott V. A. ur, módot is említ, 's így gyakor-lati kivihetésének eszközét mutatá föl, melly csődöt javall hirdettetni e' tárgyban, mellyre a' versenyzők szerzeményeiket bemutatván, azokat műértők vizsgálnák meg, egyikét kiválasztván, azt 's csak azt leendne szabad oklevelekkel ellátott tanítóknak körtáncz gyanánt közzé tenni. Ilyen az indítvány' szelleme, mit én egy-általában kivihetlennek tartok, mert vall-jon ki fogja a' műértő bírakat választani, 's ki fogja ezen néhányak' választottinak ítéletét illetőnek találni? vagy tán nem-zeti kérdéssé emeljük ez ügyet is, 's or-szágyűléstől kérjünk küldöttséget?!?! de ha csakugyan lenne már egy megállapított társas magyar, ki fogná valljon kényszeríthetni a' tanítókat, hogy ezt, 's ne mást tanítsanak? tán csak nem akarunk ebben is egyedáruságot alapítani!? erre egyéb nem szoríthatja az illető tanítókat, mint a' méltányosság' 's becsület' érzete, kik nem öngyengességök' bálványozói, de a' nemzet' céljának elősegítői kívánnak lenni. Gyakorlati kivitel tehát lehetlen ez indítványnál, és kár lenne valóban, ha a' már közkedvességre jutott körtáncz el-torzíthatnák; nem kell azonban rajta csüg-gednünk, hiszen Franczthonban is nem ki-zárólag egy négyes divatozik, de saját-ságos táncz, csak egy marad, melly a' régi' életébe gyökerezett, 's melly a' népjellem' legtalálhatóbb typusa; mintmilly nálunk a' Szöllőssy lesz, míg körülte, az emlény körül, fattyu mákvirágok fognak lengedezni! Ne hidd, nyájas olvasóné hogy az érintett tánczművészek a' nemzet' szeretete, 's helyes nemzeti táncz' létre-hozása' tekintetéből mutaták elő édes gyer-

mekeiket; koránsem! egy kis mellékes érdek, egy kis gyarlóság! Adatokat mutathatunk!

Panaszkodánk minap' a' nemzeti színház' balletmestere ellen, hogy a' kőrtáncz helyett előbbi hónapokban bizonyos hat részből álló magyar tánczot járatott el, 's felszólalásom Szabadkáról viszhangra talált; jelenleg panaszkodnom kell a' nemzeti színház ellen, 's most felkérem az egyetemes tánczkedvelő világ' viszhangját! Volt Pesten egy vasárnap, mi más-hol is december' 11-kén fordult, és a' nemzeti színpadon ugyan ezen vasárnapon láttuk a' fenebb említett tánczmesterek' egyikének társas magyarát bemutatgatni. Említém, miként Thury ur' szerzeményét már volt alkalmam látni, 's most ügyesebben lejték bár el: megvallom, nekem most sem tetszett jobban, mint előbb; vegyük fel annak szertelen nehézségét, fárasztó modorát, miszerint mind a' nyolcz pár szakadatlanul működik, azon szemérmetlen szabályát, hogy a' tánczosnő szinte nyakát fűzi át karával tánczosának, a' második és negyedik ábra' egyenlőségét — melly Szöllősyé nagy részben — 'stb. 'stb. mindenestre elidegenítend magától, 's ha változtatásokkal helybenhagyatást nyerne is, jóslatunk: mikép mint mesterséges balletmű, színpadon használva megállhat, de társas tánczczá magát fel nem vivandja, Szöllősy' egyszerűn-szép művének világát el nem homályosítandja! Pedig a' szerző meg is koszorúztaték, miként Arion 's Orpheus festetik, hihető-

leg azért, hogy kezét nem csipelyén, hanem hátgerinczén pihenteté! Alkalmat vesszünk Szöllősy urnak ajánlani, hogy most ő keresse meg a' kérdéses színház' igazgatóságát, művének színpadoni eltánczolatása végett, reméljük engedelmet nyer, 's tudjuk részvétet a' szó' szoros értelmében ő vivand ki.

Nézeteimet már ez ügyben mint egy gyúponban következő szavaim tolmácsolják: ha kívánjuk, hogy egyetemes nemzeti tánczunk legyen, minden áron azon ügyekezünk, hogy az egyszer elterjedt 's elszerejtett Szöllősy-kőrtáncz népszerűsítessék, mert különben igazán a' bábeltorony' építésének sorsára jutunk, ne kívánjanak a' tánczművész urak ujakat behozni, hiszen bajaderek ma már nem igen vannak, kik neveiket halhatatlaníták! ugyis Szöllősy' szerzeményének tanításával nyerendnek annyi, sőt több részvétet, mint sajátjaikkal. És én, midőn ez elvből indulék ki, nem tartám fölöslegesnek megjegyezni, hogy Szöllősy ur' ujonan szerzett, de a' kőrtáncztól különböző bokortáncz' tanításának sem örülök, mert osztott figyelem az első' terjedését gátolni fogja, 's egyik sem lesz általános a' hazában. Egyébiránt midőn a' kőrtáncz' honosítására csak főnebbi javallatomat ajánlanám, helyén látnám véleményemet kinyilatkoztatni, hogy a' dolgok' jelen helyzetében, a' ki nem Szöllősy' társas magyarárt tanulja, az hibás!

Halász József.